

Skæbne afgjort, først da fandt det andet Ting, at det var i sin gode Orden at nægte Sagens Overgang til 2den Behandling. At det skulde være en Hindring for disse Loves Gennemførelse, er mig umuligt at fatte, for, som sagt, Kompensationsspørgsmaalet ligger ikke for i det hele taget, saa længe vi ikke ere enige om Toldloven. Men jeg vil føje til: Sæt, at vi kom overens om en Toldlov, som virkelig var i Overensstemmelse med Befolkningens Tarv, en virkelig demokratisk Toldlov, som vilde være en Vinding for den mindrebemidlede Del af Befolkningen, paa Betingelse af en moderat Forhøjelse af Brændevinsskatten, saa kunde denne Betingelse faas opfyldt i et Øjeblik, det behøvede vi ikke at forhandle om Aar ud og Aar ind og stille i Forgrunden for at ødelægge vore Forhandlinger. Den ærede Ordfører vilde ikke skrive paa sin Fane en Brændevinsskat, det vil jeg gerne tro; han vil ikke, at det skal være Særpræget for hans Arbejde: Gennemførelsen af en Brændevinsskat, men jeg kan ikke se andet — bortset fra den ærede Ordførers personlige Mening, end at Stillingen jo er den, at Brændevinsskatten har været den Fane, disse fire Aars Forhandlinger ere førte under i dette Ting. Den ærede Ordfører paakaldte Afholdsbevægelsen og mente, at det var godt at faa en forhøjet Brændevinsskat, det vilde falde i Traad med Afholdsbevægelsen. Jeg vil gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at Afholdsmændene ere enige med os i ikke at ville have en forhøjet Brændevinsskat, de bruge andre Midler for at bekæmpe Drikkeondet og ville ikke forbedre Folk ved Skattepaalæg.

Saa omtalte den ærede Ordfører sluttelig den betydningsfulde Erklæring, der forleden Dag lød fra Ministerbordet. Han mente, at efter at vi havde hørt denne betydningsfulde Erklæring, maatte Skatte-lovene helst hvile, indtil vi havde set, hvad der udviklede sig af denne Ting, og han var bedrøvet over, at det andet Ting ikke kunde lade Skatteordningen hvile, men har sat paa Dagsordenen en Forhandling om en parlamentarisk Kommission. Herom vil jeg sige to Ting. Ganske vist var det en betydningsfuld Erklæring, vi hørte fra Ministerbordet forleden, men paa den anden Side ogsaa en ejendommelig Erklæring, thi det er dog ret ejendommeligt, at Brændevinsskatten skulde være Midtpunktet i denne betydningsfulde Erklæring, den skal altsaa være Anstødsstenen, afgive Grunden, hvorfor Regeringen

gaar; Regeringen gaar ikke paa Grund af de 520,000 Kr., ikke paa Grund af nogen Konflikt med Folketinget i øvrigt, ikke paa Grund af, jeg havde nær sagt, Ødelæggelsen af de vestindiske Forhold, ikke paa Grund af, at denne Sag dør hen, som var paa Dagsordenen for nogen Tid siden, men det er paa Grund af den ulyksalige Brændevinsskat. Den ærede Ordfører ønskede, at nu maatte Sagen hvile, indtil vi fik at se, hvad der følger deraf. Jeg ønsker Sagen fremmet og har altid ønsket det, men for øvrigt kunde jeg være enig med den ærede Ordfører i hans Ønske under en Synsvinkel, den, som jeg ogsaa gjorde gældende forleden, at man nu maatte komme ud af det, som vi havde levet under i en Menneskealder, en Kampregering mod Folketinget, og at vi fik en Regering, hvis Opgave det er at fremme, hvad den almindelige Befolkning sætter Pris paa, og tage disse Sager op til virkelig Forhandling, og som virkelig vilde sætte noget ind derpaa. Den ærede Ordførers Bedrøvelse over, at det andet Ting tager Sagen selvstændig op, kan jeg ikke dele, jeg hilser denne Beslutning med særlig Glæde. Dette Ting har nu, som den ærede Ordfører for Toldudvalget i foregaaende Aar særlig betonedede, at det maatte have Lov til, tilkendegivet sin Vilje, og Landstingets Toldbehandling har været en saadan Tilkendegivelse. Folketinget har aldrig givet Svar paa en saadan Udtalelse, Folketinget har aldrig mødt frem med sin Vilje, men med disse Kompromisser fra 1897, Folketinget har Gang efter Gang mødt med det samme Kompromis og Gang efter Gang vist, at det var villigt til at forsøge en direkte Forhandling, ved Gang efter Gang at tage Sagen op. Jeg vil sige, at dette Ting kan gerne standse Sagen, som det har gjort, og som det vil gøre i Dag, thi jeg tvivler ikke om, at Flertallets Dagsorden bliver vedtagen, men det kan umulig forhindre dens Gennemførelse. Kravene ville vokse stærkere Dag for Dag og møde næste Samling med forøget Styrke og med en saadan Magt og Vægt, at det vil blive umuligt for dette Ting at fastholde Modstanden. Det nærer jeg ingen Tvivl om, thi hvis jeg gjorde det, vilde jeg ikke staa paa denne Plads. Jeg skal foreløbig indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg anbefaler at stemme mod den foreslaaede Dagsorden.

Der er et andet Mindretal, som har fremsat nogle Bemærkninger i Betænkningen, og som jeg har Lyst til at udtale